

DIREKTORAT ZA ENERGIJO

Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana

T: 01 478 80 00
F: 01 478 81 70
E: gp.mzi@gov.si
www.mzi.gov.si

POROČILO REPUBLIKE SLOVENIJE O NAPREDKU PRI SPODBUJANJU IN UPORABI ENERGIJE IZ OBNOVLJIVIH VIROV V SKLADU Z 22. ČLENOM DIREKTIVE 2009/28/ES

1. Sektorski in skupni deleži ter dejanska poraba energije iz obnovljivih virov v predhodnih dveh letih (n-1; n-2, npr. 2013 in 2014) (člen 22(1)(a) Direktive 2009/28/ES).

Preglednica 1: Sektorski (elektroenergetika, ogrevanje in hlajenje ter promet) in skupni deleži energije iz obnovljivih virov¹

	Leto 2017	Leto 2018
OVE – O in H ² (v %)	33,25%	31,61%
OVE – E ³ (v %)	32,43%	32,32%
OVE – P ⁴ (v %)	2,57%	5,50%
Skupni delež OVE ⁵ (v %)	21,06%	21,15%
<i>Od tega iz mehanizma sodelovanja⁶ (v %)</i>		
<i>Presežek za mehanizem sodelovanja⁷ (v %)</i>		

Preglednica 1a: Preglednica za izračun prispevka obnovljivih virov energije vsakega sektorja h končni porabi energije (ktoe)⁸

	Leto 2017	Leto 2018
(A) Končna bruto poraba OVE za ogrevanje in hlajenje	627,6	588,2

¹ Omogoča primerjavo s preglednicama 3 in 4a v nacionalnih akcijskih načrtih za obnovljive vire energije (NA OVE).

² Delež obnovljive energije za ogrevanje in hlajenje (O in H): končna bruto poraba energije iz obnovljivih virov za ogrevanje in hlajenje (kot je opredeljena v členu 5(1)(b) in členu 5(4) Direktive 2009/28/ES), deljena s končno bruto porabo energije za ogrevanje in hlajenje. Uporablja se enaka metodologija kot v preglednici 3 v NA OVE.

³ Delež obnovljive energije v elektroenergetiki (E): končna bruto poraba električne energije iz obnovljivih virov za električno energijo (kot je opredeljena v členu 5(1)(a) in členu 5(3) Direktive 2009/28/ES), deljena s skupno končno bruto porabo električne energije. Uporablja se enaka metodologija kot v preglednici 3 v NA OVE.

⁴ Delež obnovljive energije v prometu (P): končna porabljena energija iz obnovljivih virov v prometu (prim. člen 5(1)(c) in člen 5(5) Direktive 2009/28/ES), deljena s porabo 1) bencina, 2) dizelskega goriva v prometu, 3) biogoriv, porabljenih v cestnem in železniškem prometu, in 4) električne energije v kopenskem prometu (kot je navedeno v vrstici 3 preglednice 1). Uporablja se enaka metodologija kot v preglednici 3 v NA OVE.

⁵ Delež obnovljive energije v končni bruto porabi energije. Uporablja se enaka metodologija kot v preglednici 3 v NA OVE.

⁶ V odstotnih točkah od skupnega deleža OVE.

⁷ V odstotnih točkah od skupnega deleža OVE.

⁸ Omogoča primerjavo s preglednico 4a v NA OVE.

(B) Končna bruto poraba električne energije iz OVE	426,7	428,2
(C) Končna bruto poraba energije iz OVE v prometu	30,7	78,4
(D) Skupna bruto poraba OVE ⁹	1.084,9	1.094,9
(E) Prenos OVE <u>v</u> druge države članice	0,0	0,0
(F) Prenos OVE <u>iz</u> drugih držav članic in tretjih držav	0,0	0,0
(G) Prilagojena poraba OVE za cilj (D) – (E) + (F)	1.084,9	1.094,9

Preglednica 1.b: Skupni dejanski prispevek (nameščena zmogljivost, bruto proizvodnja električne energije) vseh tehnologij za pridobivanje obnovljive energije v Sloveniji, s katerimi se bodo dosegli zavezujoči cilji za leto 2020 in okvirna začasna usmeritev glede deležev energije iz obnovljivih virov pri električni energiji¹⁰

	Leto 2017		Leto 2018	
	MW	GWh	MW	GWh
Hidroenergija ¹¹ :	1.346,6	4.463,5	1.343,4	4.529,3
neprečrpana	1.166,6	4.463,5	1.163,4	4.529,3
<i>prečrpana</i>	180,0	272,6	180,0	188,7
<i>mešana</i> ¹²	0,0	0,0	0,0	0,0
Geotermalna	0,0	0,0	0,0	0,0
Sončna energija:	246,8	283,9	254,4	255,0
<i>fotovoltaična</i>	246,8	283,9	254,4	255,0
<i>koncentrirana sončna energija</i>	0,0	0,0	0,0	0,0
Plimovanje, valovi, morje	0,0	0,0	0,0	0,0
Vetrna energija:	5,0	6,3	5,2	6,0
<i>na kopnem</i>				
<i>na morju</i>				
Biomasa ¹³ :	61,8	284,9	60,4	265,0
<i>trdna biomasa</i>	33,0	154,8	32,0	146,1
<i>bioplin</i>	27,4	130,1	27,0	118,8
<i>tekoča biogoriva</i>	1,4	0,0	1,4	0,0
SKUPAJ	1.660,2	5.038,5	1.630,4	5.055,3
<i>od tega sproizvodnja toplote in električne energije</i>		288,8		270,6

⁹V skladu s členom 5(1) Direktive 2009/28/ES se plin, električna energija in vodik iz obnovljivih virov energije upoštevajo le enkrat. Dvojno štetje ni dovoljeno.

¹⁰ Omogoča primerjavo s preglednico 10a v nacionalnih akcijskih načrtih za obnovljivo energijo.

¹¹ Normalizirano v skladu z Direktivo 2009/28/ES in metodologijo Eurostata.

¹² V skladu z novo metodologijo Eurostata.

¹³ Upoštevajo se le tista, ki izpolnjujejo veljavna trajnostna merila, prim. zadnji pododstavek člena 5(1) Direktive 2009/28/ES.

Preglednica 1c: Skupni dejanski prispevek (končna poraba energije¹⁴) vseh tehnologij za pridobivanje obnovljive energije v Sloveniji, s katerimi se bodo dosegli zavezujoči cilji za leto 2020 in okvirna začasna usmeritev glede deležev energije iz obnovljivih virov pri ogrevanju in hlajenju (ktoe)¹⁵

	Leto 2017	Leto 2018
Geotermalna energija (brez geotermalne toplote z nizko temperaturo v toplotnih črpalkah)	48,3	48,9
Sončna energija	10,9	10,9
Biomasa ¹⁶ :	568,3	528,4
<i>trdna biomasa</i>	561,8	521,6
<i>bioplin</i>	6,5	6,7
<i>tekoča biogoriva</i>	0,0	0,0
Obnovljiva energija iz toplotnih črpalk: – od tega aerotermalna – od tega geotermalna – od tega hidrotermalna	0,0	0,0
SKUPAJ	627,6	588,2
<i>Od tega DO¹⁷</i>		
<i>Od tega biomasa v gospodinjstvih¹⁸</i>	457,2	419,5

¹⁴ Neposredna uporaba in daljinsko ogrevanje iz člena 5(4) Direktive 2009/28/ES.

¹⁵ Omogoča primerjavo s preglednico 11 v nacionalnih akcijskih načrtih za obnovljivo energijo.

¹⁶ Upoštevajo se le tista, ki izpolnjujejo veljavna trajnostna merila, prim. zadnji pododstavek člena 5(1) Direktive 2009/28/ES.

¹⁷ Daljinsko ogrevanje (DO) in/ali hlajenje v skupni porabi ogrevanja in hlajenja iz obnovljivih virov (DO-OVE).

¹⁸ V skupni porabi ogrevanja in hlajenja iz obnovljivih virov.

Preglednica 1d: Skupni dejanski prispevek vseh tehnologij za pridobivanje obnovljive energije v Sloveniji, s katerimi se bodo dosegli zavezujoči cilji za leto 2020 in okvirna začasna usmeritev glede deležev energije iz obnovljivih virov v sektorju prometa (ktoe)^{19, 20}

	Leto 2017	Leto 2018
Bioetanol/ bio-ETBE	3,5	6,7
<i>Od tega biogoriva²¹ člen 21(2)</i>	3,5	6,7
<i>Od tega uvoženo²²</i>	3,5	6,7
Biodizel	21	66
<i>Od tega biogoriva²³ člen 21(2)</i>	21	66
<i>Od tega uvoženo²⁴</i>	21	66
Vodik iz obnovljivih virov		
Obnovljiva električna energija	6,45	6,43
<i>Od tega cestni promet</i>	0,02	0,03
<i>Od tega necestni promet</i>	6,43	6,4
Drugo (kot so bioplín, rastlinska olja itd.) – navedite		
<i>Od tega biogoriva²⁵ člen 21(2)</i>		
SKUPAJ	31	79

V Sloveniji nimamo rafinerije nafte. Uvažamo vsa tekoča goriva, tako za promet, kot za ogrevanje. Tekoča goriva za promet, ki jih uvažamo imajo pogosto primešana biogoriva v manjšem deležu.

¹⁹ Pri biogorivih se upoštevajo le tista, ki izpolnjujejo trajnostna merila, prim. zadnji pododstavek člena 5(1).

²⁰ Omogoča primerjavo s preglednico 12 v NA OVE.

²¹ Biogoriva, ki so vključena v člen 21(2) Direktive 2009/28/ES.

²² Od celotne količine bioetanola / bio-ETBE.

²³ Biogoriva, ki so vključena v člen 21(2) Direktive 2009/28/ES.

²⁴ Od celotne količine biodizla.

²⁵ Biogoriva, ki so vključena v člen 21(2) Direktive 2009/28/ES.

2. Ukrepi, sprejeti v predhodnih dveh letih in/ali načrtovani na nacionalni ravni, za spodbujanje večje uporabe energije iz obnovljivih virov ob upoštevanju okvirne usmeritve za doseganje nacionalnih ciljev OVE, navedenih v nacionalnem akcijskem načrtu za obnovljivo energijo. (Člen 22(1)(a) Direktive 2009/28/ES)

Preglednica 2: Pregled vseh politik in ukrepov

Naziv in sklic ukrepa	Vrsta ukrepa*	Pričakovani rezultat**	Ciljna skupina in/ali dejavnost***	Sedanji ali načrtovan****	Datum začetka in konca ukrepa
<i>Spodbujanje samooskrbe z električno energijo iz OVE</i>	<i>predpis; nepovratne investicijske finančne podpore</i>	povečanje proizvodnje električne energije iz OVE naprav	proizvajalci električne energije v gospodinjstvih in pri malih poslovnih odjemalcih finančne spodbude za gospodinjstva	ukrep je dodaten glede na načrt AN OVE	ukrep je bil sprejet v letu 2016 in se je začel izvajati leta 2017. Finančna sredstva so zaenkrat načrtovana do leta 2020, sicer konec izvajanja ukrepa ni opredeljen.
<i>Finančne spodbude za daljinsko ogrevanje na OVE</i>	<i>nepovratne investicijske spodbude</i>	v OP EKP so razpoložljiva sredstva za ta ukrep povišana s 16 na 45,3 mio €, s čimer naj bi bilo do leta 2023 zagotovljenih dodatnih 53 MW inštalirane moči za proizvodnjo toplote oz. v OP EKP skupno 83 MW	podjetja, občine, zadruga, zavodi, posamezniki	ukrep je načrtovan v AN OVE	ukrep se izvaja od leta 2009. Finančna sredstva so načrtovana do leta 2020, sicer konec izvajanja ukrepa ni opredeljen.
<i>Finančne spodbude za proizvodnjo električne energije iz OVE</i>	<i>nepovratne investicijske spodbude</i>	v OP EKP se spodbuja izgradnja novih manjših objektov za proizvodnjo električne energije iz OVE (energija vetra, sončna energija, biomasa in male HE do 10 MW moči), s čimer naj bi bilo do leta 2023 skupno zagotovljenih 50 MW inštalirane moči za proizvodnjo	podjetja, zadruga, posamezniki	ukrep je dodaten glede na AN OVE	ukrep se je začel izvajati leta 2017. Finančna sredstva so načrtovana do leta 2020, sicer konec izvajanja ukrepa ni opredeljen.

Naziv in sklic ukrepa	Vrsta ukrepa*	Pričakovani rezultat**	Ciljna skupina in/ali dejavnost***	Sedanji ali načrtovan****	Datum začetka in konca ukrepa
		električne energije			
<i>Spodbujanje izrabe OVE v javnem sektorju</i>	<i>nepovratne investicijske spodbude</i>	povečanje proizvodnje toplote iz OVE zaradi novih pozivov Eko sklada za izvajanje ukrepov URE in izrabe OVE v javnem sektorju	javni sektor	ukrep je dodaten glede na AN OVE	ukrep se je začel izvajati leta 2017. Konec izvajanja ukrepa ni opredeljen.
<i>Spodbujanje izrabe OVE v podjetjih</i>	<i>nepovratne investicijske spodbude</i>	<i>povečanje proizvodnje toplote iz OVE zaradi novih pozivov Eko sklada za izvajanje ukrepov URE in izrabe OVE v podjetjih</i>	<i>industrija, zasebni storitveni sektor</i>	<i>ukrep je dodaten glede na AN OVE</i>	<i>ukrep se je začel izvajati leta 2018. Konec izvajanja ukrepa ni opredeljen.</i>
<i>Uredba o trajnostnih merilih za biogoriva in emisiji toplogrednih plinov v življenjskem ciklu goriv v prometu (Ur. l. RS, št. 19/17)</i>	<i>predpisi, davčna politika</i>	zmanjševanje emisij toplogrednih plinov v življenjskem ciklu goriva na enoto energije iz goriva, ki se uporablja v prometu, in sicer: - v vsakem posameznem letu 2018 in 2019 za najmanj 5 % - v letu 2020 za najmanj 6 %	promet/ distributerji pogonskih goriv	ukrep nadgrajuje obstoječ ukrep AN OVE	2017-2020
<i>Uredba o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva v prometu</i>	<i>predpis</i>	določa načine zagotavljanja polnilne infrastrukture za oskrbo prometa z električno energijo	promet/ distribucijski operaterji električne energije, upravljalec pristanišča Koper	<i>ukrep je dodaten glede na AN OVE</i>	2017-2025
<i>Pravilnik o finančnih spodbudah za energetska učinkovitost, daljinsko ogrevanje in rabo obnovljivih virov energije</i>	<i>predpis, finančne spodbude</i>	pravila za dodeljevanje spodbud za: vgradnjo kotlov na biomaso in toplotnih črpalk z večjim izkoristkom pretvorbe ter energetska učinkovitih daljinskih	gospodinjstva in industrija	ukrep zamenjuje obstoječi predpis	<i>ukrep se je začel izvajati leta 2016 in nadomešča uredbo iz leta 2009. Konec izvajanja ukrepa ni opredeljen.</i>

Naziv in sklic ukrepa	Vrsta ukrepa*	Pričakovani rezultat**	Ciljna skupina in/ali dejavnost***	Sedanji ali načrtovan****	Datum začetka in konca ukrepa
		sistemov z 80 % proizvedene energije iz obnovljivih virov ali v kombinaciji z sistemi sproizvodnje električne energije in toplote			
<i>Akcijski program za alternativna goriva v prometu</i>	<i>načrtovanje nacionalnih ciljev in ukrepov</i>	povečanje rabe OVE in zmanjšanje rabe končne energije v prometu; doseganje okoljskih ciljev na področju emisij toplogrednih plinov in onesnaževal; zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov v prometu v letu 2030 glede na leto 2020 za 9 %	promet	ukrep nadgrajuje obstoječe in načrtovane ukrepe AN OVE: zastavlja bolj ambiciozne cilje v sektorju prometa	2018-2020
<i>Finančne spodbude za infrastrukturo za alternativna goriva in elektromobilnost</i>	finančne spodbude in sofinanciranje izgradnje infrastrukture za alternativna goriva	postavitev javne infrastrukture za alternativna goriva in pametnih polnilnih postaj za pospešeno uvajanje elektromobilnosti, in sicer za 630 javnih in 3.150 zasebnih polnilnic za električna vozila	osebni promet	ukrep je dodaten glede na načrt AN OVE	Ukrep je bil sprejet v letu 2016 in se je začel izvajati leta 2017. Konec izvajanja ukrepa ni opredeljen.
<i>Obvezni deleži OVE v sistemih daljinskega ogrevanja</i>	predpis	s spremembami in dopolnitvami EZ-1 iz leta 2019 so se zahteve glede obveznih deležev OVE in SPTE do leta 2020 znižale: namesto vsaj 75 % je sedaj potrebno zagotoviti le vsaj 50 % kombinacije toplote iz OVE, SPTE in/ali odvečne toplote	oskrba s toploto	spremembe in dopolnitve 322. člena v EZ-1 iz leta 2019 spreminjajo obstoječi ukrep iz AN OVE	ukrep se je začel izvajati leta 2014. Konec izvajanja ukrepa ni opredeljen.

Naziv in sklic ukrepa	Vrsta ukrepa*	Pričakovani rezultat**	Ciljna skupina in/ali dejavnost***	Sedanji ali načrtovan****	Datum začetka in konca ukrepa
Podporna shema za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov	predpis; finančne spodbude v obliki zagotovljenega odkupa ali obratovalne podpore	leta 2019 je bilo s spremembami in dopolnitvami EZ-1 uvedenih nekaj manjših sprememb delovanja sheme, obenem pa je bilo pridobljeno tudi soglasje Evropske komisije za podaljšanje delovanja podporne sheme za 6 let, torej do konca leta 2025	proizvajalci električne energije v vseh sektorjih	spremembe in dopolnitve EZ-1 iz leta 2019 spreminjajo obstoječi ukrep iz AN OVE	ukrep je bil sprejet leta 2014 in se je začel izvajati leta 2016. V sedanji obliki se podporna shema izteče konec leta 2025.

* Navedite, ali gre (predvsem) za regulativni, finančni ali nezavezujoč (tj. kampanja za obveščanje) ukrep.

** Ali je pričakovani rezultat sprememba ravnanja, nameščena zmogljivost (MW, t/leto), proizvedena energija (ktoe)?

*** Kdo so ciljne osebe: vlagatelji, končni uporabniki, javna uprava, načrtovalci, arhitekti, instalaterji itd. oziroma katera je ciljna dejavnost / sektor: proizvodnja biogoriv, uporaba živalskega gnoja za proizvodnjo energije itd.?

**** Ali ta ukrep nadomešča ali dopolnjuje ukrepe v preglednici 5 iz AN OVE?

Podporna shema za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov²⁶

Podporna shema za spodbujanje proizvodnje električne energije iz OVE ter v soproizvodnji toplote in električne energije (SPTe) z visokim izkoristkom je bila uveljavljena leta 2009, nato pa prenovljena z leta 2014 sprejetim *Energetskim zakonom (EZ-1)*²⁷. V prenovljeni shemi so novi vstopi omejeni s finančnimi kvotami, ki jih določa vlada v letnih energetskih bilancah za tekoče leto. Najboljši ponudniki so izbrani na podlagi javnega poziva, ki je tudi osnova za oblikovanje višine podpore, ta je na voljo v obliki zagotovljenega odkupa električne energije ali obratovalne podpore (finančne pomoči za tekoče poslovanje). V shemo lahko vstopajo proizvodne naprave na obnovljive vire energije do 10 MW nazivne električne moči, z izjemo naprav za izrabo vetrne energije, do 50 MW, ter proizvodne naprave s soproizvodnjo z visokim izkoristkom do 20 MW nazivne električne moči. Podporo je mogoče pridobiti tudi za električno energijo, proizvedeno v že amortiziranih proizvodnih napravah na lesno biomaso, če zaradi tržne cene lesne biomase proizvodni stroški električne energije v teh napravah presegajo tržno ceno elektrike. Trajanje podpor je omejeno na 15 let za električno energijo iz proizvodnih naprav na OVE ter na 10 let za električno energijo za enote SPTe. Leta 2019 je prišlo s spremembami in dopolnitvami EZ-1 do nekaterih manjših sprememb tudi na področju podporne sheme: do zagotovljenega odkupa so sedaj upravičene samo naprave z nazivno električno močjo manjšo od 500 kW, prej 1 MW, Agencija za energijo javne pozive sedaj objavlja v skladu z letnim načrtom za izvajanje podporne sheme, prej do 1. oktobra, obenem pa lahko za izvedbo projektov, izbranih v okviru javnih pozivov, zahteva tudi predložitev ustreznega zavarovanja, ki se unovči v primeru zamude rokov za pridobitev deklaracije, ki so predpisani z EZ-1. Priglasitev podporne sheme, ta namreč predstavlja državno pomoč v smislu prve alineje 2. člena *Zakona o spremljanju državnih*

²⁶ Povzeto po osnutku *Poročila o doseganju nacionalnih ciljev na področju OVE in SPTe za obdobje 2017–2018*

²⁷ Ur. l. RS, št. [17/14](#), [81/15](#), [43/19](#) in [60/19](#) – uradno prečiščeno besedilo

*pomoči*²⁸, zato jo je treba pred izvajanjem prigrasiti Evropski komisiji, naj bi se iztekla 31. decembra 2019, zato je Slovenija zaprosila in avgusta 2019 tudi pridobila soglasje Evropske komisije za podaljšanje delovanja podporne sheme za 6 let, torej do konca leta 2025.

V času od začetka delovanja nove podporne sheme leta 2016 je Agencija za energijo objavila 5 javnih pozivov k prijavi projektov proizvodnih naprav za proizvodnjo elektrike iz OVE in v SPTE za vstop v podporno shemo, in sicer decembra 2016, septembra 2017, februarja in decembra 2018 ter junija 2019. V okviru vsakega izmed teh javnih pozivov je bilo razpisanih 10 milijonov evrov sredstev, skupaj torej 50 milijonov evrov. Izbranih je bilo 285 projektov s skupno nazivno električno močjo 325,9 MW. Med njimi je bilo tudi 71 sončnih elektrarn s skupno močjo 23,6 MW, 62 vetrnih elektrarn s skupno močjo 215 MW kar predstavlja skoraj dve tretjini skupne moči vseh potrjenih projektov, in 56 hidroelektrarn s skupno močjo 14,9 MW. Zaradi težav pri umeščanju v prostor, je za vetrne elektrarne težko pričakovati, da bodo vse tudi dejansko zgrajene. Na podlagi teh pozivov je do konca leta 2018 v shemo vstopilo samo 20 proizvodnih naprav s skupno nazivno močjo 15,4 MW, ki so leta 2018 skupaj proizvedle 40,2 GWh električne energije. Med temi napravami je bilo 11 naprav na OVE s skupno nazivno močjo 1,1 MW, ki so leta 2018 proizvedle 3,4 GWh električne energije. Učinki nove podporne sheme se tako trenutno kažejo kot nezadostni, saj je njena realizacija slaba.

V napravah na OVE, ki so vključene v podporno shemo, je bilo leta 2017 proizvedenih 649,5 GWh električne energije oz. 69 % vse električne energije v podporni shemi, leto kasneje pa 618,1 GWh električne energije oz. 66 % vse električne energije v podporni shemi. Za podporo proizvodnji električne v napravah na OVE je bilo leta 2017 izplačanih 114,4 milijonov evrov oz. 80 % vseh izplačanih sredstev, leta 2018 pa 106,3 milijonov evrov (preglednica 3) oz. 79 % vseh izplačanih sredstev. V podporno shemo je bilo sicer leta 2017 vključenih 3.490 naprav na OVE, s skupno instalirano električno močjo 342 MW, leto kasneje pa 3.482 naprav na OVE s skupno instalirano električno močjo 331 MW. Po številu je bilo med temi napravami kar 95 % sončnih elektrarn, ki so leta 2017 prispevale 43 %, leta 2018 pa 40 % vse električne energije, proizvedene v napravah na OVE v podporni shemi.

Investicijske podpore za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov

V Operativnem programu za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020²⁹ (OP EKP) so v okviru prednostne osi 04, *Trajnostna raba in proizvodnja energije in pametna omrežja*, za spodbujanje proizvodnje in distribucije energije, ki izvira iz obnovljivih virov, predvidene tako podpore vlaganjem v izrabo OVE za proizvodnjo toplote, ki so podrobneje predstavljene v poglavju *Program spodbujanja energetske izrabe lesne biomase*, kot tudi investicijske podpore za izgradnjo novih manjših objektov za proizvodnjo električne energije iz OVE (energija vetra, sončna energija, biomasa in male HE do 10 MW moči). Za izgradnjo teh objektov sta bila do zdaj objavljena 2 razpisa – za leta 2017 razpisane 4 milijone EUR za sofinanciranje izgradnje novih manjših naprav za proizvodnjo električne energije iz vetrne in vodne energije (od 50 kW do 10 MW; JR EE OVE 2017) ni bilo zanimanja³⁰, razpis za sofinanciranje nakupa in postavitve naprav za proizvodnjo električne energije z izrabo sončne energije za obdobje 2019–2022 (SE OVE 2019), razpisanih je 10 milijonov evrov nepovratnih sredstev, pa je bil objavljen leta 2019.

²⁸ Ur. l. RS, št. [37/04](#)

²⁹ http://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/novice/op_2014-2020/op_2014-2020_cistopis_web.pdf

³⁰ Podrobnosti o izvajanju tega ukrepa leta 2018 so navedene v *Podnebnem ogledalu 2019, Zvezek 10: Emisije TGP in sektor EU-ETS*, pripravljeno v okviru projekta LIFE Podnebna pot 2050; https://www.podnebnapot2050.si/wp-content/uploads/2019/09/Podnebno_Ogledalo_2019_Zvezek10_EU-ETS_KONCNO-3.pdf

Spodbujanje samooskrbe električne energije iz OVE

Uredba o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 97/15), sprejeta leta 2015, uveljavljena v letu 2016 in prenovljena v letu 2019 uvaja možnost samooskrbe z električno energijo iz OVE za celotno ali delno pokrivanje lastnega odjema električne energije. Po spremembi uredbe so določene tri vrste samooskrbe z električno energijo iz obnovljivih virov energije: 1) individualna samooskrba, 2) samooskrba večstanovanjskih stavb in 3) samooskrba skupnosti za oskrbo z energijo iz obnovljivih virov. Uredba o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov energije lastniku naprave za samooskrbo omogoča ugoden obračun električne energije in omrežnine. Pri obračunu se upošteva tista količina električne energije (kWh), ki predstavlja razliko med prevzeto in oddano delovno električno energijo (kWh), odčitano na istem merilnem mestu ob zaključku obračunskega obdobja. Priključna moč naprave za samooskrbo (v kW) ne sme presežati 0,8-kratnika priključne moči odjema merilnega mesta, če pa gre za napravo za skupnostno samooskrbo, ta ne sme presežati 0,8-kratnika vsote priključnih moči odjema merilnih mest, vključenih v posamezno skupnostno samooskrbo.

Prenovljena Uredba ne omejuje več skupno nazivno moč naprav za samooskrbo priključenih v koledarskem letu.

V letu 2016 je bil potrjen dokument Poslovna politika Eko sklada, slovenskega okoljskega javnega sklada v obdobju od 2016 do 2020, v katerem so načrtovane nepovratne finančne spodbude občanom za naprave za samooskrbo z električno energijo³¹.

Statistični podatki:

V letu 2016, po podatkih prejetih od distribucijskega operaterja, skupaj bilo priključenih 135 naprav za samooskrbo, v letu 2017 je bilo priključenih 719 naprav, v letu 2018 pa 1.302. Skupna nazivna moč priključenih naprav v letu 2016 je bila nekaj manj kot 1,1 MW, v letu 2017 4,93 krat več oz. 6,48 MW, v letu 2018 pa dobrih 2 krat več kot v letu 2017 oz. 13,12 MW. Skupaj je torej priključenih 2.156 naprav s skupno nazivno močjo, ki presega 20 MW. Velika večina priključenih naprav je sončnih elektrarn, malih hidroelektrarn je 9, v letu 2018 pa je bila priključena tudi prva vetrna elektrarna. Povprečna priključna moč je pri sončnih elektrarnah v letu 2016 znašala 8,16 kW, v letu 2017 9,02 kW in v letu 2018 10,08 kW. Povprečna priključna moč pri hidroelektrarnah pa je v letu 2016 znašala 6,4 kW, v letu 2017 5,5 kW in v letu 2018 10,5 kW.

Program spodbujanja izrabe OVE v gospodinjstvih

Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad, je nepovratne finančne spodbude za naložbe v izrabo OVE v eno- in dvostanovanjskih stavbah dodeljeval tudi v obdobju 2017–2018. Leta 2017 je bil objavljen en javni poziv (54SUB-OB17) z razpisanim zneskom 16 milijonov EUR nepovratnih sredstev, ki je bil leta 2018 povišan na 44,5 milijonov EUR, od tega je 20 milijonov EUR zagotovil Sklad za podnebne spremembe (PS). Sredstva za nepovratne spodbude se sicer zbirajo s pomočjo prispevka na rabo energije za povečanje energetske učinkovitosti, od leta 2014 dalje pa se v razpise vključujejo tudi sredstva PS. V okviru objavljenega poziva so se spodbude na področju izrabe OVE dodeljevale za vgradnjo solarnega ogrevalnega sistema, kurilne naprave na lesno biomaso (KNLB) in toplotne črpalke, oboje za centralno ogrevanje. Eko sklad je tega leta objavil tudi javni poziv za nepovratne finančne spodbude občanom za zamenjavo starih kurilnih naprav v skupnih kotlovnicaх v večstanovanjskih stavbah (48SUB-SKOB17), in sicer tudi za zamenjavo stare oz. starih kurilnih naprav s KNLB ali ogrevalno toplotno črpalko. Razpisani so bili 3 milijoni EUR nepovratnih sredstev. Leta 2017 je bil objavljen tudi nov javni poziv za nepovratne finančne spodbude za zamenjavo starih kurilnih naprav na trdna goriva z novimi

³¹ Eko sklad je spodbude za samooskrbo začel dodeljevati leta 2017.

KNLB v stanovanjskih stavbah na območjih občin s sprejetim Odlokom o načrtu za kakovost zraka, namenjene socialno šibkim občanom (59SUB-SOCOB17). Izvedbi ukrepov je namenjenih 440.000 EUR nepovratnih sredstev, poziv pa je bil z lastnikov stavbe ali stanovanja, ki so upravičeni do denarne socialne pomoči, razširjen še na najemnike občinskih stanovanjskih enot, ki so upravičeni do denarne socialne pomoči, in lastnike stavbe ali stanovanja, ki imajo pravico do varstvenega dodatka. Za večstanovanjske stavbe je bil v obdobju 2017–2018 še odprt javni poziv za nove skupne naložbe večje energijske učinkovitosti iz leta 2016 (41SUB-OBPO16), ki pa je vključeval samo ukrepe učinkovite rabe energije.

Leta 2017 je Eko sklad za naložbe v izrabo OVE v gospodinjstvih izplačal 4,8 milijonov EUR, od tega kar 70 % za vgradnjo toplotnih črpalk za centralno ogrevanje (preglednica 3). Naložbe so pripomogle k proizvodnji 43 GWh toplote iz OVE na leto, od tega so največ, 79 %, prispevale toplotne črpalke. Leta 2018 je Eko sklad za ukrepe izrabe OVE izplačal 1,2-krat več kot leto prej oz. 10,5 milijonov EUR. Večja vrednost izplačil je bila posledica tako povečanja števila podprtih naložb za dobro tretjino, predvsem pa zvišanja omejitve zneska nepovratnih sredstev za vgradnjo toplotnih črpalk in KNLB v razpisu 54SUB-OB17, kar je razvidno tudi iz preglednice 3. Trend prevlade toplotnih črpalk se je nadaljeval tudi leta 2018 – toplotne črpalke so predstavljale 69-odstotni delež v izplačanih nepovratnih sredstvih in ponovno 79-odstotni delež v spodbujeni proizvodnji toplote iz OVE. Proizvodnja toplote iz OVE je bila leta 2018 ocenjena na 61,4 GWh na leto, kar je 43 % več kot leto prej.

Od leta 2008, ko je dodeljevanje nepovratnih sredstev za naložbe URE in OVE v gospodinjstvih naloga Eko sklada, je bilo največ nepovratnih sredstev za ukrepe izrabe OVE izplačanih leta 2013, in sicer 10,7 milijonov, nato pa že leta 2018. Leta 2018 je bila proizvodnja toplote iz OVE v primerjavi z letom 2013 sicer trikrat manjša, kar je predvsem posledica spremembe strukture izvedenih ukrepov za izrabo OVE. Delež nepovratnih sredstev, ki so namenjena ukrepom izrabe OVE, se je po letu 2013, ko je znašal 43 % vseh sredstev, zniževal. Potem, ko se je leta 2016 s 23 % spustil najnižje v obdobju 2008–2018, se je leta 2017 povečal na 28 %, leta 2018 pa ponovno na 43 %.

Program spodbujanja izrabe OVE v podjetjih in javnem sektorju

Eko sklad je leta 2017 objavil prvi javni poziv za sofinanciranje ukrepov URE in izrabe OVE v javnem sektorju (52SUB-JS17), leta 2018 pa prvi javni poziv za finančne spodbude za ukrepe URE in izrabe OVE v podjetjih (51FS-PO18). V obeh primerih je bilo prvotno razpisanih po 4 milijone EUR nepovratnih sredstev, znesek se je potem leta 2018 zvišal na 7 milijonov EUR za javni sektor, za podjetja pa leta 2019 na 5 milijonov EUR. Med ukrepi, za katere so lahko upravičenci pridobili nepovratna sredstva, so bile tudi kurilne naprave na lesno biomaso, toplotne črpalke, sprejemniki sončne energije in pri podjetjih tudi naprave za samooskrbo z električno energijo. V obdobju 2017–2018 ni bila izvedena nobena naložba za izrabo OVE.

Dodatno Eko sklad izrabo OVE v javnem sektorju spodbuja tudi v okviru pozivov za gradnjo skoraj nič-energijskih stavb splošnega družbenega pomena, kjer je potrebno najmanj 50 % letne dovedene energije za delovanje stavbe pokriti iz OVE. V tem okviru je bilo v javnem pozivu iz leta 2017 (56SUB-LSRS17) za nepovratne finančne spodbude namenjenih sprva 12 milijonov EUR, znesek pa je bil kasneje povišan na 25 milijonov EUR. V obdobju 2017–2018 so se sicer izvajali še projekti, ki so prejeli sredstva v okviru predhodnega tovrstnega poziva (40SUB-LS16), skupno je bilo podprtih 11 naložb, ki so prispevale 1,2 GWh proizvodnje energije iz OVE. Ker omenjeni ukrep primarno ni namenjen izrabi OVE, v preglednici 3 ni naveden.

V OP EKP se izraba OVE spodbuja z nepovratnimi sredstvi za daljinsko ogrevanje na OVE, kar je podrobneje predstavljeno v poglavju *Program spodbujanja energetske izrabe lesne biomase*, in tudi v sklopu celovite prenove stavb v okviru spodbujanja energetske učinkovitosti, pametnega upravljanja z energijo in uporabe energije iz obnovljivih virov v javni infrastrukturi, vključno z

javnimi stavbami, in stanovanjskem sektorju. V tem okviru se izvajajo pilotni projekti ter celovite energetske prenove stavb ožjega javnega sektorja (OJS), širšega javnega sektorja v lasti države (ŠJS) in občinskih stavb (JOB) – v obdobju 2017–2018 je bilo objavljenih 6 razpisov (OJS 2017 in OJS 2018, ŠJS 2017 in ŠJS 2018 ter JOB 2017 in JOB 2018) s skupno vrednostjo razpisanih nepovratnih sredstev 87,6 milijona EUR. Izvedenih je bilo 45 projektov, proizvodnja energije iz OVE pa je ocenjena na 7,7 GWh³². Podobno kot prej tudi ta ukrep primarno ni namenjen izrabi OVE, zato v preglednici 3 ni naveden.

Spodbude za izrabo OVE so v OP EKP na voljo tudi še pri spodbujanju podjetništva v okviru prednostne osi 03, *Dinamično in konkurenčno podjetništvo za zeleno gospodarsko rast*, in sicer pri izboljšanju energetske in snovne učinkovitosti podjetij z namenom povečanja dodane vrednosti MSP. O morebitnih projektih, kjer bi bila podprta tudi izraba OVE, ni podatkov.

Program spodbujanja energetske izrabe lesne biomase

V gospodinjstvih se energetska izraba lesne biomase spodbuja z dodeljevanjem nepovratnih sredstev Eko sklada, ki je podrobneje opisano v poglavju *Program spodbujanja izrabe OVE v gospodinjstvih*. Leta 2017 je Eko sklad za vgradnjo KNLB izplačal 1,2 milijona EUR, leto kasneje pa 2,5-krat več oz. 3,1 milijone EUR (preglednica 3), kar je posledica tako povečanja števila naložb za polovico, kot tudi zvišanja omejitve zneska nepovratnih sredstev za vgradnjo KNLB v razpisu 54SUB-OB17. Proizvedena toplota iz OVE se je pri tem povečala iz 8,4 na 12,4 GWh na leto, pri čemer je upoštevano, da je med naložbami veliko takih, kjer gre za nadomeščanje starih KNLB z novimi. Največ sredstev je Eko sklad namenil KNLB leta 2013, in sicer kar 5,4 milijone evrov.

Potem, ko so bila v sklopu prejšnje finančne perspektive nepovratna finančna sredstva namenjena tudi sofinanciranju individualnih sistemov ogrevanja na lesno biomaso v gospodarstvu, v obdobju 2014–2020 nepovratnih spodbud za KNLB za pravne osebe v okviru OP EKP ni več na razpolago. So pa bila v obdobju 2017–2018 nepovratna sredstva za energetska izrabo lesne biomase v podjetjih in javnem sektorju na voljo v okviru pozivov Eko sklada, kar je podrobneje opisano v poglavju *Program spodbujanja izrabe OVE v podjetjih in javnem sektorju*. V opazovanem obdobju s temi sredstvi sicer ni bila podprta nobena kurilna naprava na lesno biomaso.

V okviru izvajanja OP EKP pa se še naprej, podobno kot v prejšnji finančni perspektivi, spodbuja razvoj daljinskega ogrevanja na OVE. Leta 2017 je bil tako objavljen drugi javni razpis za sofinanciranje daljinskega ogrevanja na obnovljive vire energije (DO OVE 2017), in sicer za obdobje 2017 do 2020. Sredstva je bilo mogoče pridobiti za izgradnjo sistemov DO OVE s kotlovsko kapaciteto največ do 10 MW oz. izgradnjo mikro sistemov DO OVE s kotlovsko kapaciteto največ do 1 MW, razširitev omrežja pri obstoječem DO OVE in v primeru, da se s tem izboljša gospodarnost sistema, tudi za solarne sisteme za pripravo tople sanitarne vode. Prvotno je bilo razpisanih 8 milijonov EUR, kasneje pa se je znesek povečal na 11 milijonov EUR. Skupno je bilo v okviru OP EKP v obdobju 2017–2018 končanih 11 projektov – s slabimi 3,5 milijoni evrov (preglednica 3) je bilo podprtih 16 GWh proizvodnje toplote iz OVE. V tem okviru bo izvedenih še 7 projektov. Prvotno je bilo v OP EKP za DO OVE namenjenih 16 milijonov EUR, po zadnji spremembi OP EKP s konca leta 2018³³ pa se je ta znesek povečal na 45,3 milijone EUR. Leta 2019 je bil nato objavljen še tretji razpis (DO OVE 2019), tokrat za obdobje 2019 do 2022.

Shema obveznega doseganja prihrankov končne energije za zavezance

³² Podatki še niso dokončni.

³³ https://www.eu-skladi.si/sl/dokumenti/kljucni-dokumenti/programme_2014si16maop001_4_1_sl.pdf

Delovanje sheme obveznega doseganja prihrankov končne energije za zavezance ureja leta 2015 sprejeta *Uredba o zagotavljanju prihrankov energije*³⁴. Zavezanci za doseganje prihrankov so vsi dobavitelji električne energije, toplote, plina ter tekočih in trdnih goriv končnim odjemalcem, ne glede na velikost. Ukrepe za doseganje svojih obveznosti morajo zavezanci financirati iz lastnih virov, namesto z doseganjem prihrankov energije pa lahko svojo obveznost izpolnijo tudi z nakazilom finančnih sredstev Eko skladu.

Na področju izrabe OVE so lahko zavezanci tudi v obdobju 2017–2018 izvajali ukrepe zamenjave toplovodnih kotlov na vse vrste goriv z novimi kotli z visokim izkoristkom na lesno biomaso, zamenjave sistema električnega ogrevanja s centralnim ogrevanjem z novimi kotli z visokim izkoristkom na lesno biomaso, vgradnje toplotnih črpalk za ogrevanje stavb in vgradnje sprejemnikov sončne energije, povečanje izrabe OVE pa je bilo mogoče tudi v okviru nekaterih drugih ukrepov npr. priklopa stavbe na sistem daljinskega ogrevanja, če je šlo za DOLB, vgradnje sistema sproizvodnje toplote in električne energije (SPTe) na OVE itd.

Po podatkih Agencije za energijo, ki je v skladu z EZ-1 pristojna za spremljanje izvajanja obveznosti zavezancev, je povečanje izrabe OVE zaradi ukrepov, ki so jih izvedli zavezanci, leta 2017 znašalo 3,5 GWh na leto, pri čemer je bilo dve tretjini tega povečanja doseženega s priklopom stavb na DO OVE, vgradnjo sistemov SPTe na OVE in vgradnjo toplotnih črpalk. Leta 2018 je bilo povečanje proizvodnje energije iz OVE ocenjeno na 18,3 GWh na leto, od tega je bila več kot polovica tega povečanja dosežena z vgradnjo sistemov SPTe na OVE. Zaradi specifičnosti zbiranja podatkov, ocenjujemo te rezultate kot manj zanesljive.

Preglednica 3: Programi podpore za obnovljive vire energije v obdobju 2015 – 2016

Programi podpore za OVE		Podpora na enoto		Skupaj (v mio EUR)	
		2017	2018	2017	2018
Vgradnja ploščatih sprejemnikov sončne energije v gospodinjstvih^a					
Nepovratna spodbuda	Pozivi Eko sklada za spodbude občanom za nove naložbe rabe OVE in URE v stavbah	največ 200,00	največ 200,00,	0,166	0,149
		<u>povprečno</u>	<u>povprečno</u>		
		147,3 €/m ² a1	141,0 €/m ² a1		
Vgradnja vakuumskih sprejemnikov sončne energije v gospodinjstvih^a					
Nepovratna spodbuda	Pozivi Eko sklada za spodbude občanom za nove naložbe rabe OVE in URE v stavbah	največ 200,00,	največ 200,00,	0,030	0,023
		<u>povprečno</u>	<u>povprečno</u>		
		159,2 €/m ²	143,6 €/m ²		
Vgradnja toplotnih črpalk (TČ) zemlja/voda ali voda/voda za ogrevanje in pripravo sanitarne tople vode v gospodinjstvih^a					
Nepovratna spodbuda	Pozivi Eko sklada za spodbude občanom za nove naložbe rabe OVE in URE v stavbah	največ 2.500,00	od največ	0,572	1,107
		oz. 3.100,00 za območja z odlokom a2,	2.500,00 do največ 5.000,00 a3,		
		<u>povprečno</u>	<u>povprečno</u>		
		214,5 €/kW oz. 2.476,5 €/kom	273,1 €/kW oz. 3.303,9 €/kom		
Vgradnja TČ zrak/voda za ogrevanje in pripravo sanitarne tople vode v gospodinjstvih^a					
Nepovratna spodbuda	Pozivi Eko sklada za spodbude občanom za nove naložbe rabe OVE in URE v stavbah	največ 1.000,00	od največ	2,836	6,181
		oz. 1.250,00 za območja z odlokom a2,	1.000,00 do največ 3.200,00 a3,		

³⁴ Ur. l. RS, št. 96/14

		<u>povprečno</u> 104,8 €/kW oz. 1.023,9 €/kom	<u>povprečno</u> 162,5 €/kW oz. 1.677,5 €/kom		
Vgradnja TČ zrak/voda za pripravo sanitarne tople vode v gospodinjstvih ^a					
Nepovratna spodbuda	Pozivi Eko sklada za spodbude občanom za nove naložbe rabe OVE in URE v stavbah	ukrep v pozive ni več vključen, izvedena je bila še 1 naložba iz predhodnih pozivov	ukrep v pozive ni več vključen, naložbe se niso več izvajale	0,000	0
Zamenjava kotlov za centralno ogrevanje s kotli na biomaso (sekanci, peleti, polena) v gospodinjstvih ^a					
Nepovratna spodbuda	Pozivi Eko sklada za spodbude občanom za nove naložbe rabe OVE in URE v stavbah	največ 2.000,00 oz. 4.000,00 za območja z odlokom ^{a2} , <u>povprečno</u> 67,9 €/kW oz. 1.647,0 €/kom ^{a4}	od največ 2.000,00 do največ 5.000,00 ^{a3} , <u>povprečno</u> 94,6 €/kW oz. 2.851,3 €/kom ^{a4}	1,239	3,068
Vgradnja individualnih sistemov ogrevanja na lesno biomaso pri zasebnih pravnih osebah					
Nepovratna spodbuda	Leta 2017 za ta namen ni bilo razpisanih nepovratnih sredstev. Leta 2018 je Eko sklad objavil poziv za nove naložbe rabe OVE in URE v gospodarstvu	<u>ni bilo sredstev za ta namen</u>	do 20 % vrednosti upravičenih stroškov naložbe in z upoštevanjem omejitev glede dodeljevanja »de minimis« pomoči, <u>leta 2018 še ni bilo izplačil</u>	0	0
Izgradnja daljinskega ogrevanja na lesno biomaso v gospodarstvu					
Nepovratna spodbuda	Razpisa DO OVE 2016 za obdobje 2016–2020 in DO OVE 2017 za obdobje 2017–2020 v okviru OP EKP	od 35 do 55 % vrednosti upravičenih stroškov naložbe, dodatna povišanja za enote SPTE in naložbe na območjih s pomočjo ⁿ , <u>povprečno 67,5 %</u>	od 35 do 55 % vrednosti upravičenih stroškov investicije, dodatno povišanje za enote SPTE, <u>povprečno 51,5 %</u>	1,698	1,769
Ocenjena skupna letna podpora v sektorju električne energije				114,375	106,350
Ocenjena skupna letna podpora v sektorju ogrevanja				6,542	12,297
Ocenjena skupna letna podpora v sektorju prometa				2,712	4,597

Višina podpor za proizvodne naprave OVE, ki so vstopile v podporno shemo v letu 2018:

Hidroelektrarne ^b		EUR/MWh
Zagotovljen odkup električne energije	Hidroelektrarne do 50 kW	105,47
	Hidroelektrarne do 1 MW	92,61
	Hidroelektrarne nad 1 MW	82,34
Vetrne elektrarne ^c		EUR/MWh
Zagotovljen odkup električne energije	Vetrne elektrarne	95,38
Sončne elektrarne ^d		EUR/MWh

Zagotovljen odkup električne energije	Sončne elektrarne na stavbah do 50 kW	98,15
	Sončne elektrarne na stavbah do 1 MW	89,75
	Sončne elektrarne na stavbah nad 1 MW	74,48
	Sončne elektrarne na tleh do 50 kW	92,22
	Sončne elektrarne na tleh do 1 MW	84,95
	Sončne elektrarne na tleh nad 1 MW	68,48
Geotermalne elektrarne ^e		EUR/MWh
Zagotovljen odkup električne energije	Geotermalne elektrarne	152,47
Elektrarne na lesno biomaso ^f		EUR/MWh
Zagotovljen odkup električne energije	Elektrarne na lesno biomaso do 50 kW	/
	Elektrarne na lesno biomaso do 1 MW	247,90
	Elektrarne na lesno biomaso nad 1 MW	187,04
Bioplinske elektrarne ^g		EUR/MWh
Zagotovljen odkup električne energije	Bioplinske elektrarne na biomaso iz kmetijstva do 50 kW	159,74
	Bioplinske elektrarne na biomaso iz kmetijstva do 1 MW	155,41
	Bioplinske elektrarne na biomaso iz kmetijstva nad 1 MW	140,37
	Bioplinske elektrarne na biomaso iz odpadkov do 50 kW	139,23
	Bioplinske elektrarne na biomaso iz odpadkov do 1 MW	139,23
	Bioplinske elektrarne na biomaso iz odpadkov nad 1 MW	129,15
	Bioplinske elektrarne na biomaso iz blata čistilnih naprav do 50 kW	85,84
	Bioplinske elektrarne na biomaso iz blata čistilnih naprav do 1 MW	74,42
	Bioplinske elektrarne na biomaso iz blata čistilnih naprav nad 1 MW	66,09
	Bioplinske elektrarne na biomaso na deponijski plin do 50 kW	99,33
	Bioplinske elektrarne na biomaso na deponijski plin do 1 MW	67,47
	Bioplinske elektrarne na biomaso na deponijski plin nad 1 MW	61,67
Hidroelektrarne ^h		EUR/MWh
Premija za električno energijo	Hidroelektrarne do 50 kW	69,09
	Hidroelektrarne do 1 MW	56,23
	Hidroelektrarne nad 1 MW	44,27
Vetrne elektrarne ⁱ		EUR/MWh
Premija za električno energijo	Vetrne elektrarne	61,54
Sončne elektrarne ^j		EUR/MWh
Premija za električno energijo	Sončne elektrarne na stavbah do 50 kW	60,93
	Sončne elektrarne na stavbah do 1 MW	52,53
	Sončne elektrarne na stavbah nad 1 MW	35,99
	Sončne elektrarne na tleh do 50 kW	55,00
	Sončne elektrarne na tleh do 1 MW	47,73
	Sončne elektrarne na tleh nad 1 MW	29,99
Geotermalne elektrarne ^k		EUR/MWh

Premija za električno energijo	Geotermalne elektrarne	113,55
Elektrarne na lesno biomaso¹		EUR/MWh
Premija za električno energijo	Elektrarne na lesno biomaso do 50 kW	/
	Elektrarne na lesno biomaso do 1 MW	209,41
	Elektrarne na lesno biomaso nad 1 MW	148,12
Bioplinske elektrarne^m		EUR/MWh
Premija za električno energijo	Bioplinske elektrarne na biomaso iz kmetijstva do 50 kW	122,52
	Bioplinske elektrarne na biomaso iz kmetijstva do 1 MW	116,92
	Bioplinske elektrarne na biomaso iz kmetijstva nad 1 MW	101,45
	Bioplinske elektrarne na biomaso iz odpadkov do 50 kW	102,01
	Bioplinske elektrarne na biomaso iz odpadkov do 1 MW	10,74
	Bioplinske elektrarne na biomaso iz odpadkov nad 1 MW	90,23
	Bioplinske elektrarne na biomaso iz blata čistilnih naprav do 50 kW	46,92
	Bioplinske elektrarne na biomaso iz blata čistilnih naprav do 1 MW	35,5
	Bioplinske elektrarne na biomaso iz blata čistilnih naprav nad 1 MW	27,17
	Bioplinske elektrarne na biomaso na deponijski plin do 50 kW	60,41
	Bioplinske elektrarne na biomaso na deponijski plin do 1 MW	28,55
	Bioplinske elektrarne na biomaso na deponijski plin nad 1 MW	22,75

a – V preglednici so zajete izplačane nepovratne finančne spodbude za naštetih programe Eko sklada za gospodinjstva v obdobju 2017 – 2018.

a1 –K ploščatim sprejemnikom sončne energije so prišteti tudi toplozračni sprejemniki sončne energije.

a2 – Višje nepovratne finančne spodbude so bile namenjene naložbam izvedenim na območjih s sprejetim odlokom o načrtu za kakovost zraka (območja občin Celje, Hrastnik, Kranj, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Novo mesto, Trbovlje in Zagorje).

a3 – Višina nepovratne finančne spodbude je omejena z najvišjim možnim deležem priznanih stroškov naložbe, ki ga lahko doseže spodbuda, in najvišjo absolutno vrednostjo nepovratne finančne spodbude. Glede na ti dve merili so naložbe razdeljene v tri kategorije. Do najnižje finančne spodbude so upravičene nove naprave pri prvi vgradnji ogrevalnega sistema v stanovanjski stavbi oz. če nova kurilna ni zamenjala stare kurilne naprave, in sicer na celotnem območju Slovenije, v drugo kategorijo sodijo nove naprave, kjer gre za zamenjavo stare kurilne naprave z novo na območjih občin, kjer ni sprejet Odlok o načrtu za kakovost zraka^{a1}, v tretjo kategorijo pa naprave, kjer gre za zamenjavo stare kurilne naprave z novo na območjih občin, ki imajo sprejet Odlok o načrtu za kakovost zraka^{a1}.

a4 – V povprečju so vštete tudi naložbe, ki so bile podprte v okviru javnih pozivov za nepovratne finančne spodbude za zamenjavo starih kurilnih naprav na trdna goriva z novimi KNLB v stanovanjskih stavbah, namenjene socialno šibkim občanom (36SUB-SOCOB15 in 59SUB-SOCOB17), kjer je bila višina nepovratne finančne spodbude od 2.000 do 8.000 evrov, odvisno od vrste KNLB. Leta 2017 so bile v okviru teh razpisov podprte 3 naložbe, leto kasneje pa 12 naložb. Povprečje izplačanih sredstev v okviru teh dveh pozivov je v obdobju 2017–2018 znašalo 325,6 €/kW oz. 5.270,4 €/kom.

b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m: Višina podpor za naprave, ki so pridobile podpore v letu 2018.

n – Območja s pomočjo so območja (a) in območja (c) iz Uredbe o karti regionalne pomoči za obdobje 2014–2020 (Ur. l. RS, št. [103/13](#)).

Demonstracijski in vzorčni projekti ter programi energetskega svetovanja, informiranja in usposabljanja

V OP EKP je v okviru spodbujanja energetske učinkovitosti, pametnega upravljanja z energijo in uporabe energije iz obnovljivih virov predvidena tudi izvedba demonstracijskih projektov celovite energetske prenove različnih tipov stavb javnega sektorja oz. večstanovanjskih stavb. Leta 2016 so bili v tem okviru odobreni trije projekti: pilotni projekt CŠOD Dom Bohinj kot pilotni projekt energetske prenove v skoraj nič energijsko stavbo, pilotni projekt objekta pravosodne in državne uprave v Šmarju pri Jelšah kot pilotni projekt energetske prenove stavbe z več upravljavci in pilotni projekt energetske prenove stavb sodišč v Celju, Murski Soboti in Slovenj Gradcu kot pilotni projekt več sorodnih stavb s skupnim upravljavcem. Leta 2016 je bilo objavljeno tudi povabilo k oddaji predlogov operacij za izvedbo pilotnega projekta energetske prenove stavbe kulturne dediščine. O morebitnem izvajanju demonstracijskih projektov s področja izrabe OVE v okviru drugih evropskih in regionalnih programov (npr. MED, LIFE itd.) ni podatkov. OP EKP sicer v okviru spodbujanja naložb podjetij v raziskave in inovacije ter vzpostavljanja povezav in sinergij med podjetji, centri za raziskave in razvoj in visokošolskim izobraževalnim sektorjem predvideva tudi demonstracijske projekte na področju razvoja in testiranja inovacij v praksi.

Kot komplementarni ukrepi so v OP EKP pri spodbujanju energetske učinkovitosti, pametnega upravljanja z energijo in uporabe energije iz obnovljivih virov predvideni tudi usposabljanje izvajalcev ter podpore za ozaveščanje in izobraževanje o energetske učinkovitosti, ki pa se v obdobju 2015 – 2016 še niso izvajali. So se pa v tem obdobju izvajala druga usposabljanja ter projekti informiranja in ozaveščanja (npr. Portal Trajnostna energija, Portal Energetika, projekti, podprti s sredstvi Sklada za podnebne spremembe, aktivnosti v okviru mednarodnih projektov itd.). Podrobnejših informacij o izvajanju teh projektov ni na razpolago, saj na tem področju ni sistematičnega spremljanja učinkov in načrtovanja dejavnosti. Energetsko svetovanje v okviru mreže energetske svetovalnih pisarn ENSVET je podrobneje predstavljeno v posebnem poglavju.

Predpisi s področja rabe energije v stavbah

Od leta 2010 velja Pravilnik o učinkoviti rabi energije v stavbah (PURES-2)³⁵, ki za nove in rekonstruirane stavbe določa tehnične zahteve na področju učinkovite rabe energije (URE). Da stavba doseže zahtevano energetsko učinkovitost, je treba v skladu s Pravilnikom, poleg skladnosti z zahtevami za mejno vrednost URE, najmanj 25 % celotne končne energije za delovanje sistemov v stavbi zagotoviti z izrabo OVE. Pravilnik sicer dovoljuje doseganje energetske učinkovitosti tudi samo z zagotavljanjem ustreznega deleža končne energije za ogrevanje in hlajenje stavbe ter pripravo sanitarne tople vode iz posameznih vrst OVE (energija sonca, plinasta biomasa, trdna biomasa itd.) oz. v primeru vgradnje SPTE z visokim izkoristkom ali oskrbe z energijo iz DOLB. V pripadajoči tehnični smernici TSG-1-004:2010 Učinkovita raba energije³⁶, je izraba OVE posebej opredeljena pri pripravi sanitarne tople vode, ki naj bi se praviloma zagotavljala s sprejemniki sončne energije ali alternativnim sistemom z uporabo OVE.

³⁵ Ur. l. RS, št. [52/10](#)

³⁶ http://www.arhiv.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/zakonodaja/prostor/graditev/TSG-01-004_2010.pdf

Na osnovi 331. člena Energetskega zakona (EZ-1)³⁷ je bil aprila 2015 sprejet Akcijski načrt za skoraj nič-energijske stavbe za obdobje do leta 2020 (AN sNES)³⁸. Ta kot skoraj nič-energijske stavbe opredeljuje stavbe z zelo visoko energetske učinkovitostjo oziroma zelo majhno količino potrebne energije za delovanje, pri čemer je potrebna energija v veliki meri proizvedena iz obnovljivih virov na kraju samem ali v bližini. Minimalni delež OVE, ki je definiran s koeficientom RER³⁹, znaša za skoraj nič-energijske stavbe 50 % ne glede na vrsto stavbe. Pomembno je, da AN sNES na področju predpisov za energetske učinkovitost stavb predvideva revizijo PURES-2 in dopolnitev z minimalnimi tehničnimi zahtevami za skoraj nič-energijsko stavbo oz. opredelitev definicije skoraj nič-energijske stavbe. PURES-2 in TSG-1-004 bosta tako predvidoma novelirana v 2020. Novelacija bo vključevala tehnično definicijo skoraj nič-energijske stavbe (sNES) na podlagi analize stroškovno optimalnih ravni minimalnih zahtev za energijsko učinkovitost stavb ter uskladitev metodologije in izračuna energijskih lastnosti stavb z evropsko klasifikacijo stavb in veljavnimi EPB standardi. Minimalni pogoji za sNES bodo predvidoma opredeljeni na nivoju (1) potrebne toplote za ogrevanje stavbe, (2) neobnovljivem delu primarne energije in (3) deležu obnovljivih virov energije v skupni dovedeni energiji za delovanje stavbe.

Eden ciljev Energetskega zakona EZ-1 (5. člen) je večja proizvodnja in raba OVE, kar z namenom zagotavljanja zanesljive, trajnostne in konkurenčne oskrbe države z energijo spodbuja tudi energetska politika (20. člen). Dolgoročni cilji glede OVE bodo sicer opredeljeni v okviru energetskega koncepta Slovenije (EKS, 23. člen) in Nacionalno energetskega podnebnega načrta, ki predstavlja nacionalni energetske program, njegovo izvajanje pa temelji na različnih akcijskih načrtih, med njimi tudi na akcijskem načrtu za OVE⁴⁰, in operativnih programih. Za področje stavb je še zlasti pomembna obvezna uporaba OVE, SPTE in odvečne toplote v sistemih daljinskega ogrevanja (322. člen). V skladu z EZ-1 bodo posebej določeni še obvezni deleži OVE za osebe javnega sektorja (324. člen), pri graditvi nove stavbe in večji prenovi stavbe ali njenega posameznega dela pa je treba izdelati študijo izvedljivosti alternativnih sistemov za oskrbo z energijo, med katere sodijo tudi decentralizirani sistemi na OVE.

Finančni instrumenti za energetske pogodbeništv

Spodbujanje izrabe OVE poteka tudi v okviru spodbujanja energetskega pogodbeništv za energetske prenove stavb. Oktobra 2015 je bila na osnovi 348. člena EZ-1 sprejeta *Dolgoročna strategija za spodbujanje naložb energetske prenove stavb (DSEPS)*⁴¹, katere vmesni cilj je zagotoviti do leta 2020 vsaj 60 %, do leta 2030 pa vsaj dve tretjini energije v stavbah iz OVE⁴². Vizija do leta 2050 predvideva na področju stavb skoraj brezogljično rabo energije, ki bo dosežena z znatnim izboljšanjem energetske učinkovitosti in povečanjem izkoriščanja OVE.

DSEPS in OP EKP sta predvidela pospešen zagon mehanizma energetskega pogodbeništv, ki je v prenovo stavb javnega sektorja pritegnil tudi zasebni kapital. Projektna pisarna za energetske prenove stavb, ki je bila ustanovljena v okviru izvajanja OP EKP, je leta 2016 začela operativno izvajati projekt *Energetske prenove stavb v državni in občinski lasti*, ki med drugim spodbuja tudi uveljavljanje energetskega pogodbeništv v javnem sektorju.

³⁷ Ur. l. RS, št. 17/14 in 81/15

³⁸ http://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/an_snes/ansnes_final_apr_2015.pdf

³⁹ RER je delež obnovljivih virov glede na skupno dovedeno energijo, po definiciji REHVA.

⁴⁰ AN-OVE za obdobje 2020-2020 je bil sprejet leta 2010 (http://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/an_ove/an_ove_2010-2020_final.pdf), njegova revizija je v pripravi.

⁴¹ http://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_final_okt2015.pdf

V letu 2017 se je pripravila prenova te strategije. V letu 2020 bo pripravljen nov DSEPS.

⁴² Delež rabe OVE v končni rabi energentov brez električne energije in daljinske toplote.

S podporo sredstev v okviru OP EKP so bili odobreni štiri **pilotni projekti energetske prenove stavb po modelu energetskega pogodbenišтва**, 2 projekta sta bila zaključena do konca leta 2018, 2 projekta pa sta še v izvajanju (glej poglavje *Demonstracijski in vzorčni projekti ter programi energetskega svetovanja, informiranja in usposabljanja*).

MzI od leta 2016 razpisuje **nepovratne finančne spodbude iz sredstev Kohezijskega sklada** za celovito energetsko prenovo stavb v lasti občin, stavb širšega javnega sektorja v lasti države in ožjega javnega sektorja. Sredstva lastne udeležbe lahko zagotovijo upravičenci sami ali pa v kombinaciji z zasebnim partnerjem – pogodbenikom v primeru energetskega pogodbenišтва (glej poglavje *Program spodbujanja izrabe OVE v podjetjih in javnem sektorju*).

SID banka je kot finančni posrednik leta 2019 objavila razpis za **posojila za celovito energetsko prenovo javnih stavb**. Občinam in izvajalcem energetskega pogodbenišтва je na voljo je 37,5 mio EUR povratnih sredstev. OP EKP je za izvajanje inštrumenta prispeval 25 mio EUR, SID banka še dodatnih 12,5 mio EUR.

Na pobudo občin so se v več občinah (MO Ljubljana, 23 primorskih občin, konzorcij MO Novo mesto, MO Kranj in MO Celje) izvajali tudi projekti mednarodne **tehnične pomoči ELENA**, ki so (bili) podprti s sredstvi Evropske investicijske banke (EIB) ali Evropske banke za obnovo in razvoj (EBRD). V okviru tehničnih pisarn so se pripravljali tudi projekti energetske prenove stavb, ki so se izvajali po modelu energetskega pogodbenišтва.

Financiranje z zeleno obveznico postaja vse pogostejše uporabljen finančni inštrument za financiranje energetskega pogodbenišтва. Podjetje GEN-I Sonce je v letu 2017 izdalo zeleno obveznico v višini 14 mio EUR za financiranje mikro sončnih elektrarn za samooskrbo z električno energijo pri končnih porabnikih. Pri izdaji zelene obveznice sta sodelovali tudi SID banka in NKBM v vlogi promotorja in investitorja. V letu 2018 je SID banka samostojno izdala zeleno obveznico v višini 75 mio EUR. Pridobljena sredstva bo SID banka namenila tudi za financiranje projektov in naložb energetskega pogodbenišтва.

SID banka je v letu 2017 vzpostavila **Slovenski naložbeni program kapitalne rasti** (The Slovene Equity Growth Investment Programme – SEGIP) v višini 100 mio EUR. Cilj SEGIP-a je kapitalsko podpreti slovenska mala, srednje velika in mid-cap podjetja. V letu 2019 je SID banka z vložkom 6 mio EUR uspešno dokapitalizirala podjetje Resalta, katerega glavna dejavnost so storitve energetskega pogodbenišтва.

Eko sklad je v letu 2018 objavil program za financiranje naložb v učinkovito rabo in obnovljive vire energije v podjetjih (glej poglavje *Program spodbujanja izrabe OVE v podjetjih in javnem sektorju*), kot **pomoč de minimis**, kjer je predvidena **kombinacija nepovratnih sredstev in subvencionirane obrestne mere**. Program omogoča tudi financiranje energetskega pogodbenišтва.

Obvezni deleži OVE v sistemih daljinskega ogrevanja in spodbujanje OVE v lokalnih energetskih konceptih

Obvezen minimalni delež uporabe OVE, soproizvodnje in odvečne toplote ali njihove kombinacije v sistemih daljinskega ogrevanja je določen v 322. členu EZ-1. Distributerji toplote morajo zagotoviti, da je na letni ravni zagotovljena toplota iz vsaj enega od naslednjih virov: (i) vsaj 50 % toplote proizvedene iz obnovljivih virov energije, (ii) vsaj 50 % odvečne toplote in (iii) vsaj 75 % toplote iz soproizvodnje toplote in električne energije z visokim izkoristkom. Zahteve glede energetske učinkovitosti teh sistemov v točki (iv) so se z dopolnitvijo EZ-1 iz leta 2019 znižale: namesto vsaj 75 % kombinacije toplote iz OVE, SPT in/ali odvečne toplote, je potrebno sedaj s kombinacijo najmanj dveh izmed prej naštetih treh virov zagotoviti vsaj 50 % toplote. Distributerji morajo to obveznost izpolniti do 31. decembra 2020.

Na podlagi lokalnih energetskega konceptov (LEK) se načrtuje uporaba OVE na območju lokalne skupnosti (29. člen EZ-1). V LEK se opredelijo cilji in ukrepi za doseganje teh ciljev, ki morajo biti v skladu z akcijskimi načrti na področjih URE in OVE ter krovno energetska politika države⁴³. LEK je pomembna podlaga za razvojno načrtovanje na ravni lokalne skupnosti, saj predstavlja obvezno strokovno podlago za pripravo prostorskih načrtov lokalnih skupnosti. Organi lokalne skupnosti ter izvajalci energetske dejavnosti na območju, ki ga pokriva LEK, so dolžni svoje razvojne dokumente ter delovanje uskladiti s cilji in ukrepi, predvidenimi v LEK. LEK je obvezen dokument, ki ga mora lokalna skupnost (lahko tudi v sodelovanju z drugimi skupnostmi) pripraviti najmanj vsakih deset let. LEK imajo sprejet vse občine, po sprejetju Resolucije o energetskega konceptu Slovenije pa bodo morale občine nove LEK sprejeti v roku enega leta. Pripravo LEK ureja leta 2016 prenovljen *Pravilnik o metodologiji in obvezni vsebini lokalnega energetskega koncepta* (Ur. l. RS, št. [56/16](#)).

Lokalna skupnost lahko na podlagi usmeritev iz LEK z upoštevanjem okoljskih kriterijev ter tehničnih karakteristik stavb z odlokom predpiše prioritarno uporabo energentov za ogrevanje. LEK vključuje tudi posebne cilje in ukrepe na področju rabe energije v stavbah v lasti lokalnih skupnosti in stanovanjskih skladov, pri tem pa morajo lokalne skupnosti upoštevati tudi usmeritve *Dolgoročne strategije za spodbujanje naložb energetske prenovne stavb (DSEPS)*.

Uredba o zelenem javnem naročanju

Uredba o zelenem javnem naročanju⁴⁴ se je začela izvajati 13. marca 2012. Uredba med drugim določa tudi obvezen 40-odstoten minimalni delež električne energije iz obnovljivih virov ali soproizvodnje električne energije in toplote z visokim izkoristkom pri zelenih javnih naročilih električne energije. V letu 2017 je bila sprejeta nova Uredba o zelenem javnem naročanju⁴⁵, ki je začela veljati 1. januarja 2018. V novi uredbi je določen višji, 50-odstotni obvezni minimalni delež OVE in SPTE. Drugih sprememb na področju obnovljivih virov energije novela uredbe ne uveljavlja, okrepljeno pa je spodbujanje učinkovite rabe energije, kar bo pozitivno vplivalo na delež OVE

Statistični podatki:

V letu 2017 je bilo oddanih 43 javnih naročil za dobavo električne energije v skupni vrednosti 32.559.727 (brez DDV), pri katerih so bili upoštevani okoljski vidiki, in sicer delež električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov energije ali soproizvodnje toplote in električne energije z visokim izkoristkom. V letu 2018 je bilo število nekoliko manjše, 39 zelenih javnih naročil električne energije, vrednost pa je znašala 28.718.442 EUR (brez DDV)⁴⁶. Delež zelenih javnih naročil je glede na vrednost vseh javnih naročil za dobavo električne energije v letu 2017 znašal 94,70 %, v letu 2018 pa 74,29 %. V letu 2017 je bil dosežen največja največja vrednost zelenih javnih v opazovanem obdobju od leta 2012. V istem letu je bil največji bil tudi delež zelenih javnih naročil je glede na vrednost vseh javnih naročil za dobavo električne energije.

Energetsko svetovanje občanom (EnSvet)

Mreža energetskega svetovanja pisarn ENSVET, ki je aktivna že od leta 1993, je z delom nadaljevala tudi v obdobju 2017–2018. Leta 2018 je v 55 pisarnah mreže ENSVET delovalo 58 usposobljenih neodvisnih energetskega svetovalcev, ki občanom z brezplačnimi nasveti in

⁴³ Leta 2018 je bil pripravljen predlog Resolucije o energetskega konceptu Slovenije, sama Resolucija pa zaenkrat še ni bila sprejeta.

⁴⁴ Uredba o zelenem javnem naročanju : Uradni list RS, št. [102/11](#), [18/12](#), [NPB1](#), [24/12](#), [NPB2](#), [64/12](#), [NPB3](#), [2/13](#), [NPB4](#), [89/14](#), [NPB5](#) in [91/15](#) – ZJN-3

⁴⁵ Ur. l. RS, št. 51/2017

⁴⁶ Vir podatkov MJU.

razgovori pomagajo pri izboru, načrtovanju in izvajanju naložb v ukrepe učinkovite rabe energije in izrabe obnovljivih virov v stanovanjskih stavbah. Svetovanje izboljšuje energetske ozaveščenosti občanov, povečuje prihranke energije in zmanjšuje emisije toplogrednih plinov ter tako prispeva k uresničevanju nekaterih programov in ciljev energetske politike. Program ENSVET, ki je podrobneje opredeljen v 352. in 353. členu EZ-1, koordinira in vodi Eko sklad.

Leta 2017 je bilo v okviru mreže ENSVET realiziranih 8.838⁴⁷ aktivnosti (nasveti s pisnim poročilom, e-nasveti, članki, RTV prispevki, predavanja, šole itd.), med katerimi je bilo 7.346 pisnih nasvetov. Leto kasneje je bilo realiziranih 9.546⁴⁸ aktivnosti, med njimi 7.870 pisnih nasvetov, kar je le 2 % manj od načrtovanih 8.000 nasvetov iz letnega programa dela za leto 2018 in največ v vsem obstoju mreže ENSVET.

Leta 2017 so svetovalci na terenu obiskali in ocenili tudi kakovost izvedbe 56 projektov, podprtih z nepovratnimi sredstvi Eko sklada, uvedena sta bila dan energetskega svetovanja, ki je potekal aprila 2017 v izbranih trgovskih centrih Merkur, in Teden energetskega svetovanja, ki je potekal od 14. do 22. 10. 2017 na desetih lokacijah izbranih trgovskih centrov po Sloveniji. Leta 2018 so svetovalci obiskali in ocenili kakovost izvedbe 148 projektov, podprtih z nepovratnimi sredstvi Eko sklada leta 2017, končana je bila izvedba nove celostne podobe, v oktobru 2018 je na desetih lokacijah izbranih trgovskih centrov po Sloveniji ponovno potekal Teden energetskega svetovanja, svetovalci pa so bili aktivni tudi pri promociji mreže ENSVET in ozaveščanju preko medijev, organiziranih predavanj za občane in nastopov v šolah.

Realizacija aktivnosti je leta 2017 znašala 86, leto kasneje pa 87 % proračunskega plana. Sredstva za delovanje ENSVET se zbirajo s pomočjo prispevka na rabo energije za povečanje energetske učinkovitosti. Zaradi brezplačnega svetovanja energetske svetovalcev v okviru mreže ENSVET je bilo v letu 2017 doseženih 13,7 GWh prihrankov energije in zmanjšanje emisije CO₂ za 3,6 kt, leta 2018 pa 18,2 GWh prihrankov energije in zmanjšanje emisije CO₂ za 4,7 kt.

V okviru sheme pomoči za učinkovito rabo energije v gospodinjstvih za ranljive skupine prebivalstva sodelujejo energetske svetovalne mreže ENSVET tudi v projektu ZERO (zmanjševanje energetske revščine). V tem okviru je Eko sklad leta 2017 prejel 144 prijavnih upravičenih občanov za obisk in paket ZERO, leto kasneje pa kar 243 prijavnih oz. 69 % več kot leto prej. Do konca leta 2018 je bilo pri upravičencih opravljenih 282 obiskov. Socialno šibki občani so bili pri razpisih Eko sklada za dodeljevanje subvencij za energetske prenove starejših večstanovanjskih stavb upravičeni tudi do spodbude v višini 100 % priznanih stroškov naložbe ter do 100 % priznanih stroškov pri zamenjavi starih kurilnih naprav na trdna goriva. V obdobju 2017–2018 je bilo v okviru večjih naložb v starejših večstanovanjskih stavbah izplačanih 20 spodbud za socialno šibke, podprtih pa je bilo še 28 naložb socialno šibkih za zamenjavo starih kurilnih naprav na trdna goriva.

7. Navedite informacije o vseh spremembah cen surovin in rabe zemljišč v Sloveniji v predhodnih dveh letih, ki so povezane s povečano uporabo biomase in drugih oblik energije iz obnovljivih virov. Navedite sklice na ustrezno dokumentacijo o teh vplivih v vaši državi, če je dokumentacija na voljo. (Člen 22(1) (h) Direktive 2009/28/ES).

⁴⁷ Podnebno ogledalo 2018, Zvezek 3: Pregled izvajanja ukrepov, pripravljeno v okviru projekta LIFE Podnebna pot 2050

⁴⁸ Podnebno ogledalo 2019, Zvezek 3: Stavbe, pripravljeno v okviru projekta LIFE Podnebna pot 2050

Pri ocenjevanju vplivov cene surovin je priporočljivo upoštevati vsaj naslednje surovine: navadne rastline za prehrano in krmo, les za proizvodnjo energije, peleti.

Agencija za energijo skladno z Uredbo o pravilih za pripravo napovedi položaja proizvodnih naprav na obnovljive vire energije in s soproizvodnjo z visokim izkoristkom na trgu z električno energijo⁴⁹ in na podlagi drugega odstavka 554. člena EZ-1 vsako leto oz. po potrebi pripravlja napoved položaja proizvodnih naprav na obnovljive vire in s soproizvodnjo z visokim izkoristkom na trgu z električno energijo. V napovedi so določene tudi referenčne cene, ki se uporabljajo za izračun višine obratovalnih podpor ter referenčnih stroškov za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije in soproizvodnje toplote in električne energije z visokim izkoristkom. Med drugim agencija pripravlja referenčne tržne cene za lesno biomaso, in sicer na podlagi zadnjih razpoložljivih statističnih podatkov za dvanajst mesečno obdobje, in referenčne tržne cene za substrat koruzne silaže na podlagi zadnjega razpoložljivega mesečnega statističnega podatka. Referenčna cena lesne biomase je leta 2017 znašala 53,10 EUR/t, v letu 2018 4,5 % več oz. 55,51 EUR/t, cena substrata koruzne silaže pa je bila v letu 2017 23,34 EUR/t, v letu 2018 pa se cena ni spremenila⁵⁰.

Cene lesnih goriv za točno določene kakovostne razrede goriv spremlja Gozdarski inštitut Slovenije, ki podatke zbira dvakrat letno na referenčnem vzorcu ponudnikov lesnih goriv za drva, lesne sekancev, brikete in pelete. Inštitut objavlja analize cen⁵¹, ki kažejo, da so se vsa lesna goriva v obdobju 2017 – 2018 znatno podražila (od 10 % za lesne pelete do 22 % za lesne brikete).

10. Ocenite neto prihranke emisij toplogrednih plinov zaradi uporabe energije iz obnovljivih virov (člen 22 (1)(k) Direktive 2009/28/ES).

Preglednica 6: Ocenjeni prihranki emisij toplogrednih plinov iz uporabe energije iz obnovljivih virov (t CO₂ekv.)

Okoljski vidiki	2017	2018
Skupaj ocenjeni neto prihranki emisij toplogrednih plinov iz uporabe energije iz obnovljivih virov⁵²	5.547.875	6.411.977
– Ocenjeni neto prihranki toplogrednih plinov iz uporabe električne energije iz obnovljivih virov	4.087.867	4.907.973
– Ocenjeni neto prihranki toplogrednih plinov iz uporabe energije iz obnovljivih virov za ogrevanje in hlajenje	1.385.898	1.280.988
– Ocenjeni neto prihranki toplogrednih plinov iz uporabe energije iz obnovljivih virov v prometu	74.110	223.016

Prihranki emisij toplogrednih plinov iz uporabe OVE so se v letu 2018 povečali glede na leto prej. Razlog je večja proizvodnja električne energije v hidroelektrarnah zlasti zaradi bolj ugodnih hidroloških razmer. V sektorju ogrevanje in hlajenje so se prihranki TGP zmanjšali, kot posledica manjše rabe lesne biomase zaradi toplejše zime kakor tudi zaradi ukrepov učinkovite rabe energije in zamenjave kotlov s toplotnimi črpalkami. Prihranki TGP so se povečali tudi v prometu, kot posledica višje rabe biogoriv.

⁴⁹ Ur. l. RS, št. 46/19

⁵⁰ Borzen, Center za podpore, Višina podpore, zgodovina

⁵¹ <http://www.s4q.si/cene-lesnih-goriv>

⁵² Prispevek plina, električne energije in vodika iz obnovljivih virov energije je treba navesti glede na končno uporabo (električna energija, ogrevanje in hlajenje ali promet) in se lahko v skupnih ocenjenih neto prihrankih toplogrednih plinov šteje le enkrat.

Za oceno prihranka emisij je bila uporabljena sledeča metodologija:

- Električna energija: Privzeto je bilo, da proizvodnja električne energije iz OVE nadomešča proizvodnjo električne energije iz fosilnih goriv (premog, lignit, zemeljski plin in naftni derivati). Povprečni emisijski faktor je bil izračunan tako, da je bila seštetna proizvodnja električne energije iz posameznega goriva pomnožena z emisijskim faktorjem ter deljena s celotno porabo fosilnih goriv za proizvodnjo električne energije (upoštevane so bile elektrarne po glavni dejavnosti in samoproizvajalci)
- Ogrevanje in hlajenje: Za neposredno rabo obnovljivih virov energije v sektorjih rabe končne energije so bili povprečni emisijski faktorji izračunani za vsak sektor posebej (industrija, gospodinjstva, ostala raba) upoštevaje porabo fosilnih goriv in pripadajočih emisijskih faktorjev. Ti faktorji so bili potem upoštevani za porabo OVE po posameznih sektorjih. Za daljinsko toploto proizvedeno iz OVE je bil uporabljen emisijski faktor 87 t/CO₂ekv/TJ
- Promet: V prometu je bil prihranek emisij TGP izračunan z uporabo emisijskih faktorjev za bencin v primeru bioetanola ter za dizel v primeru biodizla.